

BÀI GIẢNG ĐỒ HỌA MÁY TÍNH

CÁC THUẬT GIẢI VỀ ĐƯỜNG THẲNG VÀ CONG

NGÔ QUỐC VIỆT
2010

Nội dung

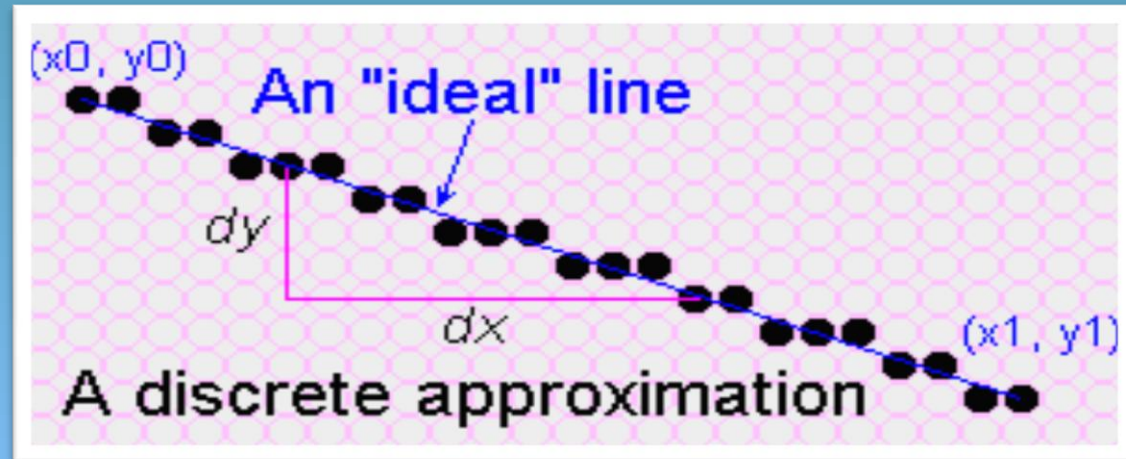
- Thuật giải vẽ đường thẳng
- Thuật giải vẽ đường tròn và conic
- Giải đáp thắc mắc
- Bài tập

Giới thiệu

- Nhu cầu chuyển từ vector sang raster → *rasterization*. Vì tính chất tự nhiên của thiết bị hiển thị raster.
- Các thuật giải là cơ bản cho cả đồ họa 2D và 3D.
- Chuyển từ liên tục (thực tế) sang rời rạc (lấy mẫu).
- Most incremental line-drawing algorithms were first developed for pen-plotters.
- Hầu hết đều dựa trên ý tưởng của **Jack Bresenham** (kỹ sư IBM)

Thuật giải vẽ đường thẳng

- Vấn đề: Vẽ đoạn thẳng trên thiết bị raster.
- Giải quyết: tiếp cận tốt nhất là xấp xỉ đường lý tưởng.

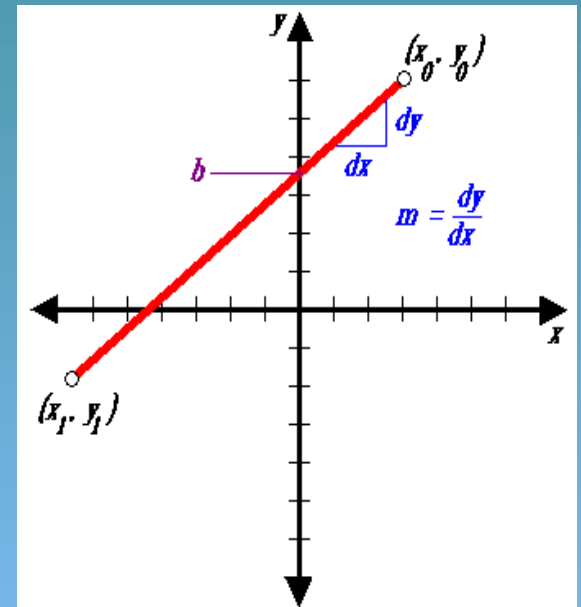
- Yêu cầu: *nhìn liên tục; độ sáng và độ dày đồng nhất; Xấp xỉ gần đường lý tưởng nhất; vẽ nhanh.*

Thuật giải vẽ đường thẳng-dựa trên độ dốc

$$y = m x + b$$

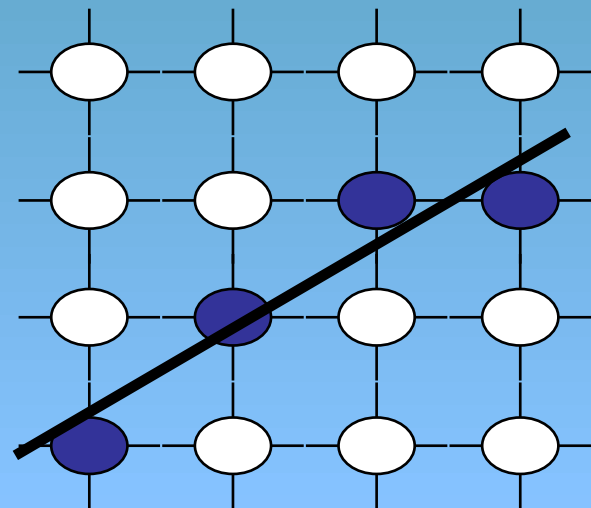
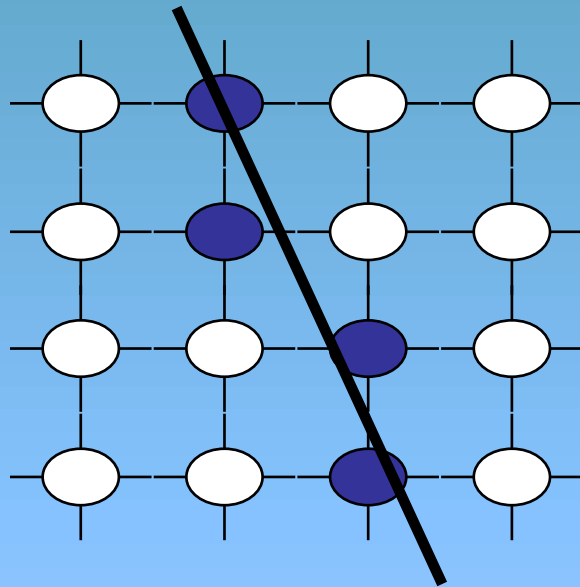
slope   the y intercept

```
public void lineSimple(int x0, int y0, int x1, int y1, Color color)
{
    int pix = color.getRGB();
    int dx = x1 - x0;
    int dy = y1 - y0;
    raster.setPixel(pix, x0, y0);
    if (dx != 0) {
        float m = (float) dy / (float) dx;
        float b = y0 - m*x0;
        dx = (x1 > x0) ? 1 : -1;
        while (x0 != x1) {
            x0 += dx;
            y0 = Math.round(m*x0 + b);
            raster.setPixel(pix, x0, y0);
        }
    }
}
```


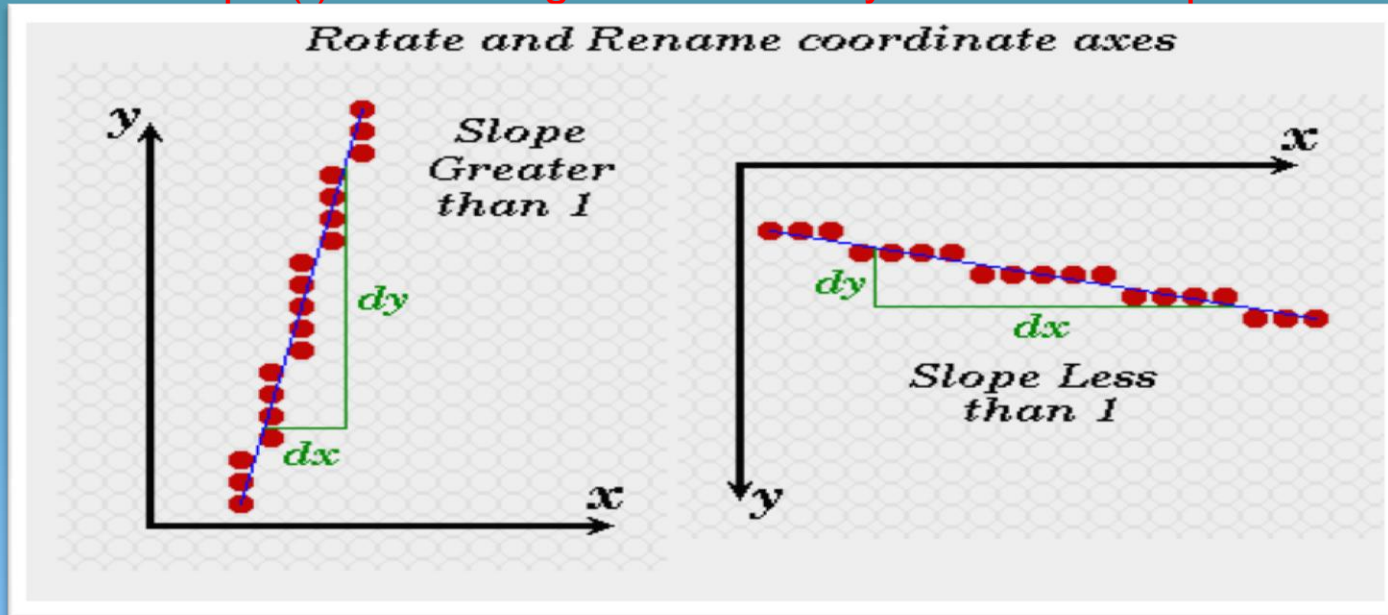
Thuật giải vẽ đường thẳng-dựa trên độ dốc

- Mục tiêu: vẽ đường càng mịn càng tốt (một pixel mỗi cột nếu $-1 < \text{slope} < 1$, ngược lại một pixel mỗi hàng).

Thuật giải vẽ đường thẳng-dựa trên độ dốc

Problem: `lineSimple()` does not give satisfactory results for slopes > 1

Thuật giải không tốt khi độ dốc > 1 . Giải pháp: **làm đối xứng**. Nghĩa là hoán vị vai trò của trục x và y. Nhờ vậy, độ dốc luôn nhỏ hơn 1.

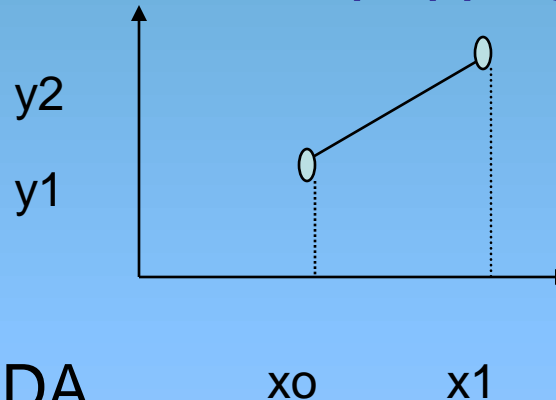
Thuật giải vẽ đường thẳng-dựa trên độ dốc => Cải tiến

- **Cải tiến đoạn code nào làm tốn thời gian.** Thường là các vòng lặp trong.
- Bỏ các lệnh không cần thiết. Ví dụ:
- Thay `Math.round(m*x0 + b)` bởi `(int)(m*y0 + b + 0.5);`
- Sử dụng kết quả của bước trước: `(int)(m*y0 + b + 0.5)`

$$y_{i+1} = y_i + m;$$

hoặc

$$y_{i+1} = y_i - m;$$

- Phát sinh ra thuật giải DDA

Thuật giải vẽ đường thẳng-Cải tiến thêm

Nguyên tắc:

- Cộng/trừ thì nhanh hơn nhân. Nhân nhanh hơn chia.
- Dùng bảng tra nếu được.
- Tính toán số nguyên nhanh hơn số thực.
- Tránh tính toán thừa bằng cách kiểm tra các trường hợp đặc biệt

Thuật giải DDA

- Xét: $m = (y_1 - y_0) / (x_1 - x_0)$. Giả sử: $0 < m < 1$
- Nhận xét: y mới không lớn hơn y của quá một đơn vị.
- $y_{i+1} = y_i + m$
- Như vậy chỉ cần xét giá trị cộng dồn cho y khi tổng giá trị cộng dồn vượt quá 1. Khi đó, thay đổi lại giá trị này cho hợp lý. Nghĩa là:
- $\text{fraction} += m;$
- $\text{if (fraction} \geq 1) \{ y = y + 1; \text{fraction} -= 1; \}$

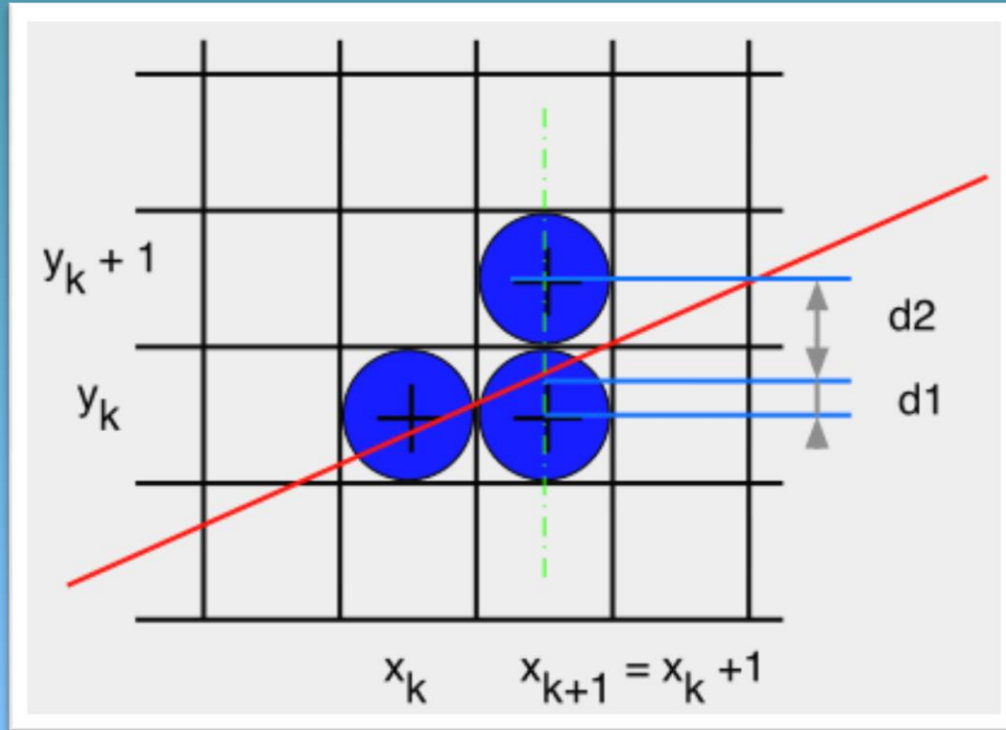
Thuật giải Bresenham

- Có thể dùng số nguyên cho thừa số cộng dồn => thuật giải chỉ dùng số nguyên.
- Sau khi vẽ pixel đầu tiên.
- $\text{fraction} = 1/2 + dy/dx$.
- Nhân với $2*dx$: $\text{scaledFraction} = dx + 2*dy$
- $\text{scaledFraction} += 2*dy // 2*dx*(dy/dx)$
- Biểu thức kiểm tra trở thành:
- $\text{if} (\text{scaledFraction} \geq 2*dx) \{ \dots \}$

Thuật giải Bresenham

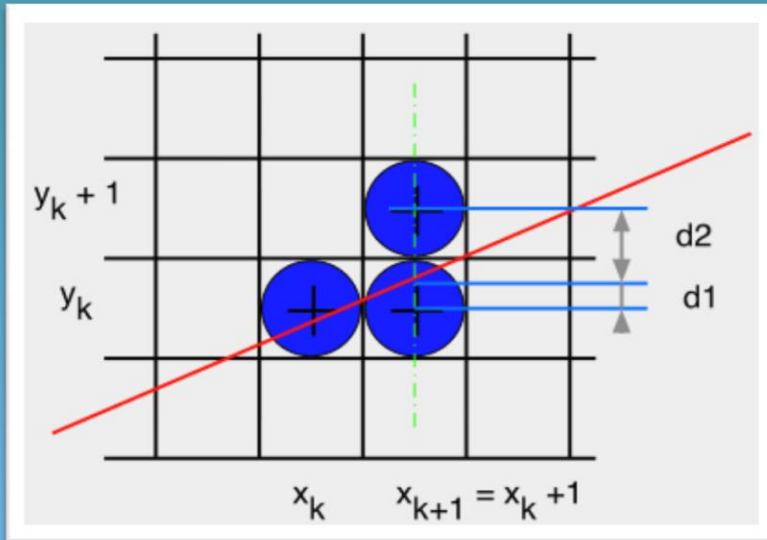
- Nhằm so sánh với giá trị zero (tự nhiên hơn) Nên đặt: $\text{OffsetScaledFraction} = dx + 2*dy - 2*dx = 2*dy - dx$.
- ```
OffsetScaledFraction += 2*dy
if (OffsetScaledFraction >= 0) {
    y = y + 1;
    fraction -= 2*dx;
}
```

# Thuật giải Bresenham



- **Decision :** we'll study the sign of a integer parameter whose value is proportional to the difference between the separations of the two pixel positions from the actual line path.

# Thuật giải Bresenham



•step 0

•from k to k+1 : choice  $(x_k + 1, y_k)$  or  $(x_k + 1, y_k + 1)$

$$y = m (x_k + 1) + b$$

$$d1 = y - y_k = m (x_k + 1) + b - y_k$$

$$d2 = (y_k + 1) - y = y_k + 1 - m (x_k + 1) - b$$

what we want to know : which of d1 and d2 is smaller, what we'll study : the sign of  $d1 - d2$

$$d1 - d2 = 2 m (x_k + 1) - 2 y_k + 2b - 1$$

Decision parameter:  $p_k = \Delta x(d1 - d2)$

# Thuật giải Bresenham

- 1. Input the two line endpoints and store the left endpoint in  $(x_0, y_0)$
- 2. Load  $(x_0, y_0)$  into the frame buffer, that is plot the first point.
- 3. Calculate constants  $\Delta x$ ,  $\Delta y$ ,  $2\Delta y$ , and  $2\Delta y - 2\Delta x$ , and obtain the value for the decision parameter as:

$$p_0 = 2\Delta y - \Delta x$$

- 4. At each  $x_k$  along the line, starting at  $k=0$ , perform the following test:

If  $p_k < 0$ , the next point to plot is  $(x_k + 1, y_k)$  and

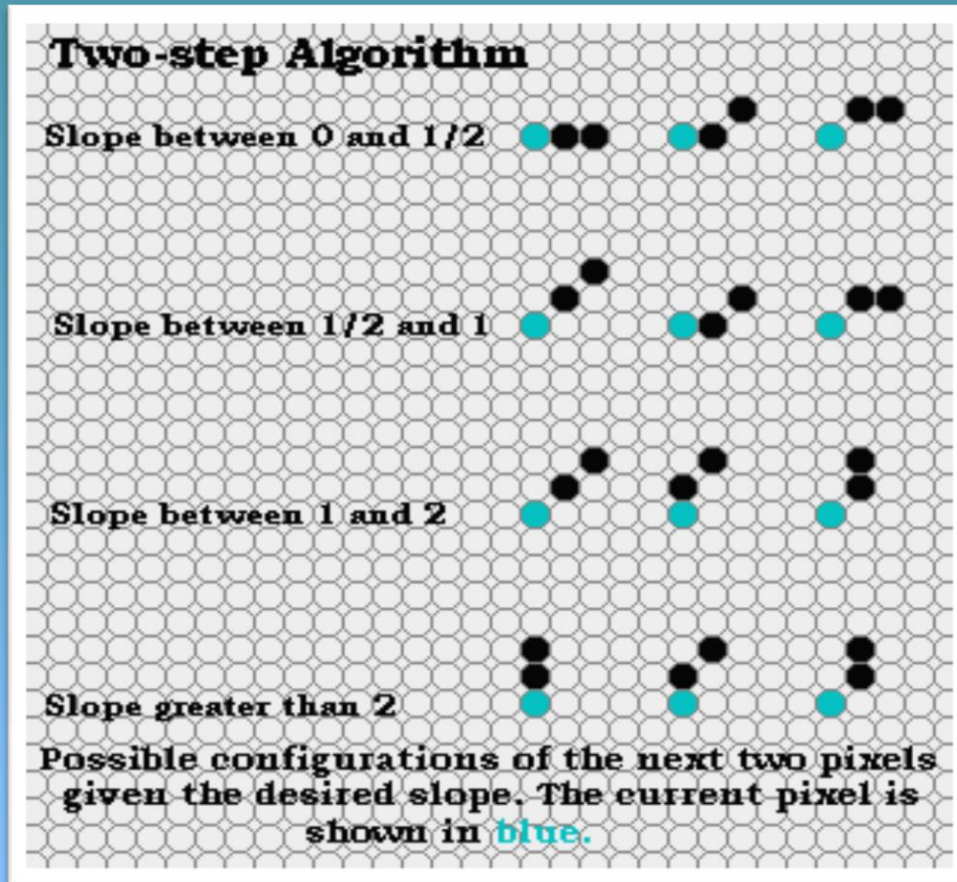
$$p_{k+1} = p_k + 2\Delta y$$

Otherwise, the next point to plot is  $(x_k + 1, y_k + 1)$  and

$$p_{k+1} = p_k + 2\Delta y - 2\Delta x$$

- 5. Repeat step 4  $\Delta x$  times

# Thuật giải Bresenham



The two-step algorithm takes the interesting approach of treating line drawing as a automaton, or finite state machine. If one looks at the possible configurations that the next two pixels of a line, it is easy to see that only a finite set of possibilities exist.

The two-step algorithm also exploits the symmetry of line-drawing by simultaneously drawn from both ends towards the midpoint.



# Thuật giải Bresenham

- Vẽ đoạn  $(2,3) \rightarrow (12,8)$ .
- Xác định  $p_0$ ,  $dx$  và  $dy$ .
- Xác định  $p$  ở mỗi bước lặp.
- Xác định tọa độ điểm ở mỗi bước lặp theo thuật giải Bresenham.

$$\begin{aligned}dx &= 12 - 2 = 10 \\dy &= 8 - 3 = 5 \\p_0 &= 2dy - dx = 0\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}2dy &= 10 \\2dy - 2dx &= -10\end{aligned}$$

| k  | p   | P(x) | P(y) |
|----|-----|------|------|
| 0  | 0   | 2    | 3    |
| 1  | -10 | 3    | 4    |
| 2  | 0   | 4    | 4    |
| 3  | -10 | 5    | 5    |
| 4  | 0   | 6    | 5    |
| 5  | -10 | 7    | 6    |
| 6  | 0   | 8    | 6    |
| 7  | -10 | 9    | 7    |
| 8  | 0   | 10   | 7    |
| 9  | -10 | 11   | 8    |
| 10 | 0   | 12   | 8    |

# Bài tập

1. Sửa thuật giải ra sao nếu hai điểm đầu cuối không phải số nguyên. (thường dùng trong 3D).
2. Vẽ đường có độ dày lớn hơn 1 (0.5đ - điểm thực hành).
3. **Làm tại lớp:** hãy xác định các giá trị  $P_i$  và tọa độ 06 điểm đầu tiên khi vẽ đường thẳng theo thuật giải Bresenham xác định bởi hai điểm đầu mút sau.
  - Điểm đầu: (3, 12).
  - Điểm cuối: (25, 19).

# Thuật giải vẽ đường tròn

- Xét:  $(x - x_0)^2 + (y - y_0)^2 = r^2$

$$y = y_0 \pm \sqrt{r^2 - (x - x_0)^2}$$

```
void circleSimple(int xCenter, int yCenter, int
radius, Color c) {
    int x, y, r2;

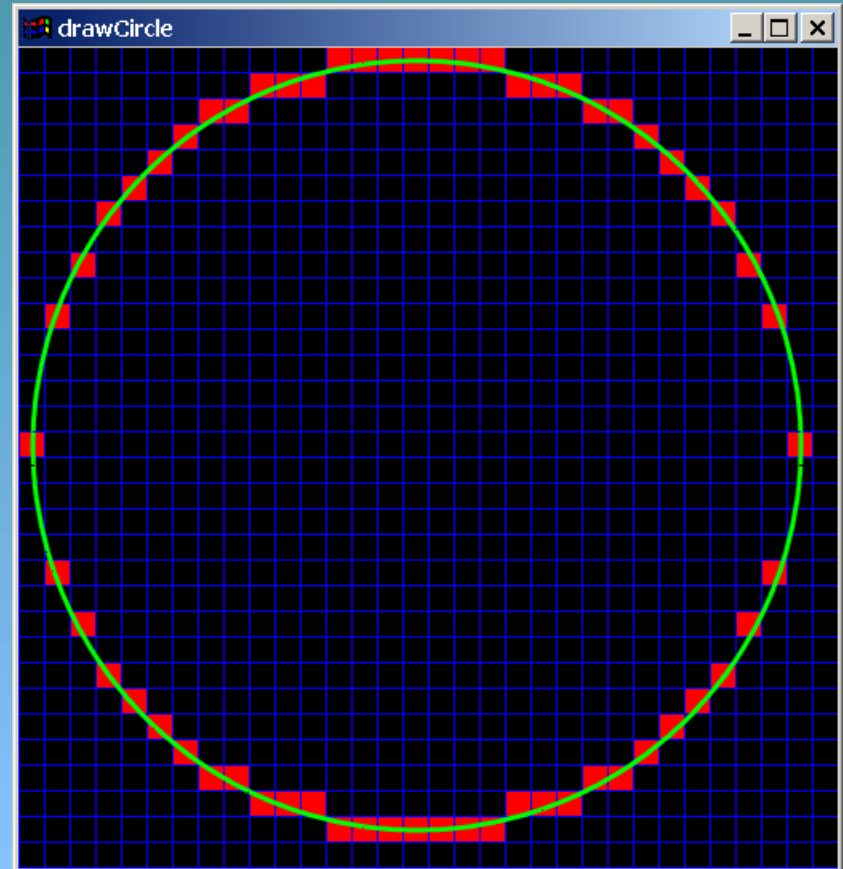
    r2 = radius * radius;
    for (x = -radius; x <= radius; x++) {
        y = (int)(sqrt(r2 - x*x) + 0.5);
        setPixel(xCenter + x, yCenter + y, c);
        setPixel(xCenter + x, yCenter - y, c);
    }
}
```

Thuật giải vẽ đường tròn

- Vấn đề: nhiều vị trí trên đường tròn có độ dốc của đường tiếp tuyến lớn hơn 1. Vì vậy, không nên lặp theo x.

- Lặp theo y có được không?
- Tận dụng tính đối xứng của đường tròn.

Thuật giải vẽ đường tròn

Sử dụng tính đối xứng của 4 góc $\frac{1}{4}$.

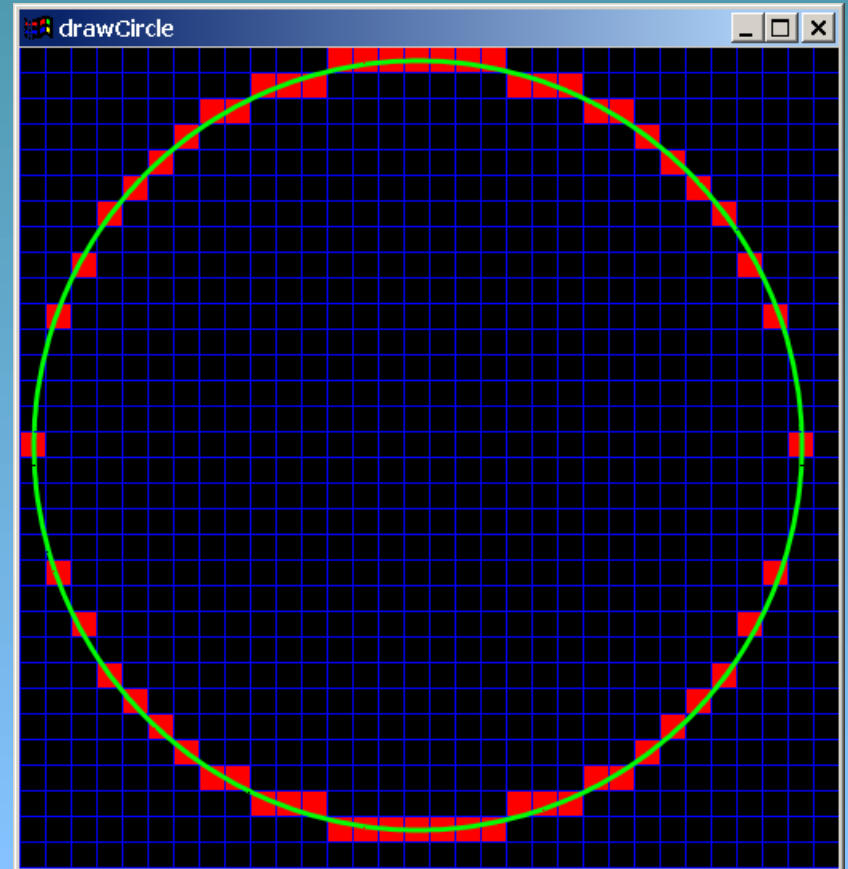
```
void circle4Way(int xCenter, int yCenter, int radius, Color c) {  
    int x, y, r2;  
  
    setPixel(xCenter, yCenter + radius, c);  
    setPixel(xCenter, yCenter - radius, c);  
  
    r2 = radius * radius;  
    for (x = 1; x <= radius; x++) {  
        y = (int)(sqrt(r2 - x*x) + 0.5);  
        setPixel(xCenter + x, yCenter + y, c);  
        setPixel(xCenter + x, yCenter - y, c);  
        setPixel(xCenter - x, yCenter + y, c);  
        setPixel(xCenter - x, yCenter - y, c);  
    }  
}
```

Thuật giải vẽ đường tròn

- Nhanh hơn, nhưng vẫn chưa đúng.

- Sử dụng 8 phần đối xứng?

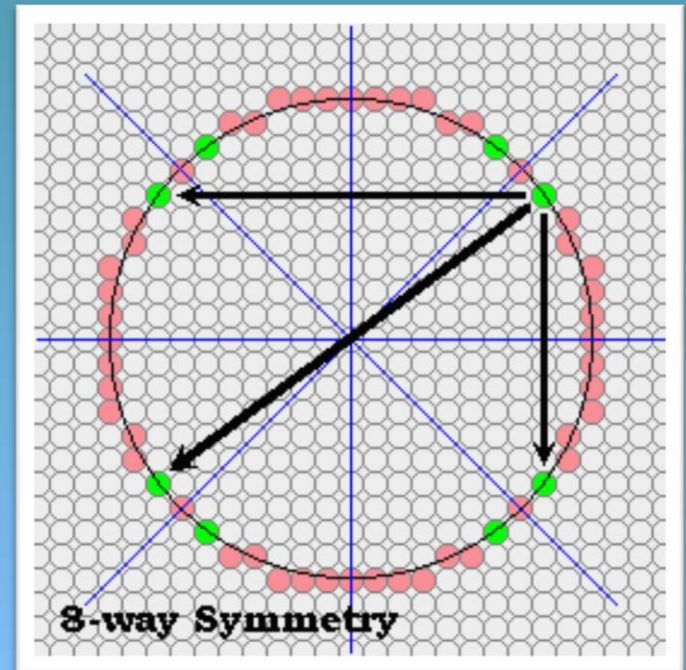

Thuật giải vẽ đường tròn

- Đối xứng qua đường thẳng $x=y$.
- Lặp theo x , hoán vị các tọa độ (đổi x và y). Đồng thời lặp theo y ở những phần khác

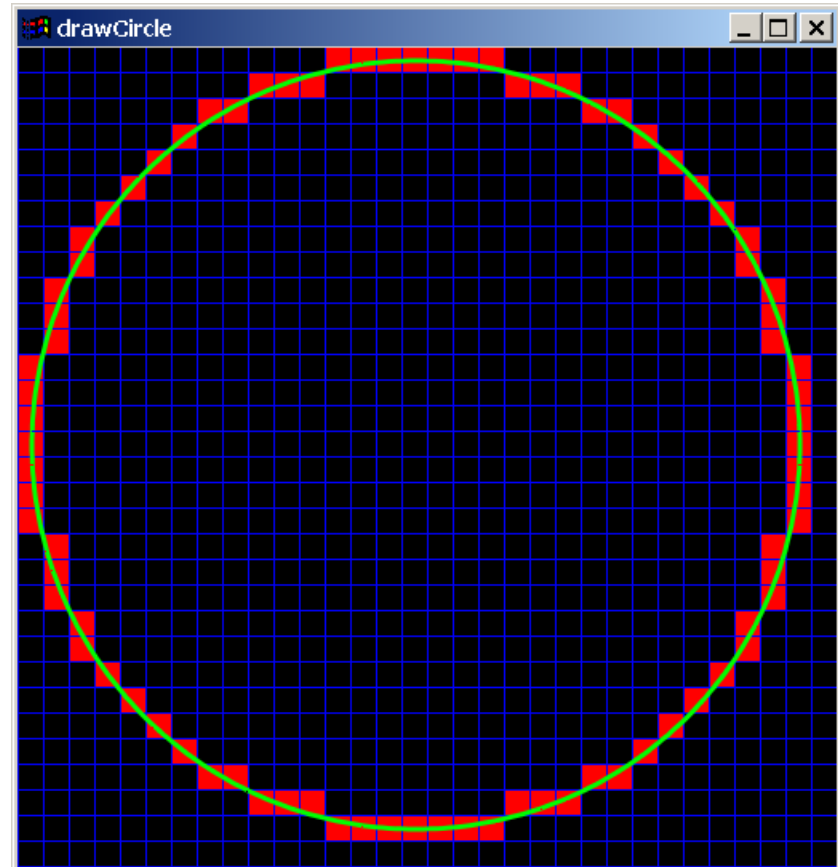

- Nhanh hơn. Kết quả tốt hơn.

Thuật giải vẽ đường tròn

```
void circle8Way(int xCenter, int yCenter, int radius, Color c) {  
    int x, y, r2;  
  
    setPixel(xCenter, yCenter + radius, c);  
    setPixel(xCenter, yCenter - radius, c);  
    setPixel(xCenter + radius, yCenter, c);  
    setPixel(xCenter - radius, yCenter, c);  
  
    r2 = radius * radius;  
    x = 1;  
    y = (int)(sqrt(r2 - 1) + 0.5);  
    while (x < y) {  
        setPixel(xCenter + x, yCenter + y, c);  
        setPixel(xCenter + x, yCenter - y, c);  
        setPixel(xCenter - x, yCenter + y, c);  
        setPixel(xCenter - x, yCenter - y, c);  
        setPixel(xCenter + y, yCenter + x, c);  
        setPixel(xCenter + y, yCenter - x, c);  
        setPixel(xCenter - y, yCenter + x, c);  
        setPixel(xCenter - y, yCenter - x, c);  
  
        x += 1;  
        y = (int)(sqrt(r2 - x*x) + 0.5);  
    }  
    if (x == y) {  
        setPixel(xCenter + x, yCenter + y, c);  
        setPixel(xCenter + x, yCenter - y, c);  
        setPixel(xCenter - x, yCenter + y, c);  
        setPixel(xCenter - x, yCenter - y, c);  
    }  
}
```


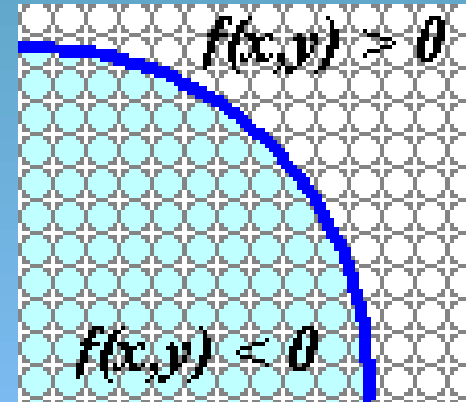

Thuật giải vẽ đường tròn

- Vấn đề 1: vẫn còn tính toán căn bậc 2 trong biểu thức.
- Vấn đề 2: chưa tận dụng kết quả của bước lặp trước.
- Giải pháp: suy nghĩ và tận dụng phương pháp vẽ đường thẳng theo thuật giải Bresenham nhưng áp dụng cho đường cong.

Thuật giải Midpoint

- Đặt: $f(x,y) = x^2 + y^2 - r^2$
- Một số tính chất:
  - $f(x,y) < 0$: điểm nằm trong đường tròn.
  - $f(x,y) > 0$: điểm nằm ngoài đường tròn
  - $f(x,y) = 0$: điểm nằm trên đường tròn

Thuật giải Midpoint

- Nếu đang ở điểm (x, y) trên đường tròn $\rightarrow$ cần chọn một trong hai điểm sau $(x+1, y)$ hoặc $(x+1, y-1)$ để vẽ cho điểm kế tiếp.
- Nếu ở trong đường tròn $\rightarrow$ chọn $(x+1, y)$.
- Nếu ở ngoài đường tròn $\rightarrow$ chọn $(x+1, y-1)$.

Thuật giải Midpoint

Nếu điểm hiện tại nằm trong vòng tròn: $f(x,y) < 0$. Đặt là p .
Điểm vẽ sẽ là $f(x+1, y)$, cập nhật p :

$$f(x+1, y) = (x + 1)^2 + y^2 - r^2$$

$$f(x+1, y) = (x^2 + 2x + 1) + y^2 - r^2$$

$$f(x+1, y) = f(x, y) + 2x + 1$$

Vậy:

$$p += 2x + 1$$

Thuật giải Midpoint

Nếu điểm hiện tại nằm ngoài vòng tròn: $f(x,y) > 0$. Đặt là p .
Điểm vẽ sẽ là $f(x+1, y-1)$, cập nhật p :

$$f(x+1, y-1) = (x + 1)^2 + (y - 1)^2 - r^2$$

$$f(x+1, y-1) = (x^2 + 2x + 1) + (y^2 - 2y + 1) - r^2$$

$$f(x+1, y-1) = f(x, y) + 2x - 2y + 2$$

Vậy: $p += 2x - 2y + 2$

Thuật giải Midpoint

- Điểm vẽ bắt đầu là $(0, r)$, lặp theo x tăng dần theo cung $1/8$ thứ hai $\rightarrow$ cần xác định giá trị p khởi đầu.
- Nhận xét: điểm đầu tiên trên đường tròn, dẫn đến điểm kế tiếp sẽ là $(x+1, y)$ (tại sao?)
- Tìm giá trị p_0 .

$$p_0 = f(1, r-0.5) = 1^2 + (r - 0.5)^2 - r^2$$

$$p_0 = f(1, r-0.5) = 1 + (r^2 - r + 0.25) - r^2$$

$$p_0 = 1.25 - r$$

Thuật giải Midpoint

```
void circleMidpoint(int xCenter, int yCenter, int radius, Color c) {  
    int x = 0;  
    int y = radius;  
    int p = (5 - radius*4)/4;  
  
    circlePoints(xCenter, yCenter, x, y, c);  
    while (x < y) {  
        x++;  
        if (p < 0) {  
            p += 2*x+1;  
        } else {  
            p += 2*(x-y+1);  
            y--;  
        }  
        circlePoints(xCenter, yCenter, x, y, c);  
    }  
}
```

Thuật giải Midpoint

```
void circlePoints(int cx, int cy, int x, int y, Color c) {  
    if (x == 0) {  
        setPixel(cx, cy + y, c);  
        setPixel(cx, cy - y, c);  
        setPixel(cx + y, cy, c);  
        setPixel(cx - y, cy, c);  
    } else if (x == y) {  
        setPixel(cx + x, cy + y, c);  
        setPixel(cx - x, cy + y, c);  
        setPixel(cx + x, cy - y, c);  
        setPixel(cx - x, cy - y, c);  
    } else if (x < y) {  
        setPixel(cx + x, cy + y, c);  
        setPixel(cx - x, cy + y, c);  
        setPixel(cx + x, cy - y, c);  
        setPixel(cx - x, cy - y, c);  
        setPixel(cx + y, cy + x, c);  
        setPixel(cx - y, cy + x, c);  
        setPixel(cx + y, cy - x, c);  
        setPixel(cx - y, cy - x, c);  
    }  
}
```


Bài tập

- 1. Thực hiện tại lớp:** hãy xác định các giá trị P_i và toạ độ 07 điểm đầu tiên của góc $1/8$ (góc bắt đầu từ 90 độ xuống dần đến 45 độ) khi vẽ đường tròn theo thuật giải MidPoint với các tham số.
  - Tâm đường tròn: **(3, 9)**.
  - Bán kính: **9**
  - Điểm bắt đầu vẽ: **(3, 18)**.
- 2. Làm bài tập trong các trang:**

Bài tập thực hành

- Cài đặt các chương trình vẽ đường thẳng, đường tròn (ellipse, conic) theo thuật giải Bresenham hay MidPoint.

Đọc thêm & Hỏi đáp

- Các thuật giải MidPoint cho các đường Conic.

